

ligesom man heller ikke kan danne sig noget helt sikkert skøn over, hvilken form en eventuel international regulering vil antage.

B. Lovudkastet af 1951.

Allerede ret tidligt nåede de nordiske delegerede, der i 1939 var begyndt på arbejdet med udarbejdelsen af forslagene til nye ophavsretslove for de nordiske lande, til enighed om forholdsvis vidtgående beskyttelsesregler for de udøvende kunstnere. Efter den affattelse, disse bestemmelser fik i de udkast, der udarbejdedes på mødet i København i 1949, skulle en udøvende kunstner dels have beskyttelse mod, at hans originalpræstation uden hans samtykke blev optaget på gramfonplade, bånd, film o. s. v. dels imod, at originalpræstationen udsendes i radio eller på anden måde blev gjort tilgængelig for almenheden gennem direkte overførelse ved tekniske hjælpemidler og dels imod enhver utilladt kopiering af stedfundne optagelser eller indspilninger. Endelig skulle en udøvende kunstner have ret til vederlag, når hans præstation blev gengivet offentligt på grundlag af optagelser eller indspilninger.

I det danske lovudkast regnedes med en beskyttelsestid på 50 år, medens man i de øvrige lande nøjedes med at foreslå 25 år.

C. Stockholmkonferencen i 1955.

De nordiske ophavsretskomiteers under B. omtalte forslag var udarbejdet, før arbejdet med en international regulering af spørgsmålet havde givet sig synlige udslag. Efter at et af Bernerunionens permanente komité nedsat ekspertudvalg i 1951 havde udarbejdet det såkaldte Romudkast til en international konvention var det naturligt, at man tog bestemmelserne i de nordiske lovudkast op til ny overvejelse, især med henblik på at udforme reglerne, således at de tilpassedes til Romudkastets systematik og indhold, idet man dog tillige tog hensyn til den kritik, der fra forskellig side var fremkommet mod konventionsudkastet.

På konferencen i Stockholm i 1955 forelagde den svenske auktorrättskommitté et revideret forslag, udarbejdet efter disse retningslinier. Det væsentlig nye i dette forslag bestod i, at man begrænsede de udøvende kunstneres ret til vederlag ved offentlig gengivelse af indspilninger til det tilfælde, at gramfonplader anvendes til radioudsendelser, samt at de udøvende kunstneres ret til vederlag herfor, udformedes som et krav på *andel* i det vederlag, som gramfonfabrikanterne i henhold til en anden bestemmelse i lovforslaget skulle have ret til, når gramfonplader blev spillet i radio.

Det viste sig imidlertid på Stockholmmødet, at der ikke kunne opnås enighed om et fælles nordisk standpunkt i spørgsmålet om beskyttelse af de udøvende kunstnere.

Den *finske* delegation kunne tiltræde det nye svenske forslag.

Fra *norsk* side blev det derimod tilkendegivet, at man ikke ønskede at gennemføre en lovgivning som den, der var stillet forslag om i den norske betænkning af 1950 (Københavnudkastet), og heller ikke kunne acceptere det svenske forslag. I Norge var man nået til den opfattelse, at visse praktisk betydningsfulde sider af det foreliggende problemkompleks — nemlig spørgsmålet om de udøvende kunstneres (og gramfonselekskabernes) ret til vederlag for udnyttelsen af musikfremførelser og musikoptagelser — burde løses efter helt andre linier end dem, man hidtil havde arbejdet efter. Man ønskede ikke at tillægge de udøvende kunstnere subjektive rettigheder, men at gennemføre en lovgivning, hvorved der blev lagt afgifter på visse former for udnyttelse ad mekanisk vej af kunstneres præstationer. De beløb, der derved indkom, ønskede man henlagt til et fond, der i første række skulle yde økonomisk støtte til norske udøvende kunstnere og deres efterladte.

Såfremt en international konvention senere skulle komme i stand, ville man overveje, om man fra norsk side kunne slutte sig til den, og den særlige lov var derfor også tænkt som en midlertidig ordning.

Den norske delegation havde overvejet muligheden af at kombinere en afgiftsordning som den ovenfor nævnte med optagelsen af visse af de i det svenske forslag indeholdte særlige beskyttelsesregler, men på grund af de vanskeligheder, der ville være forbundet med en sådan kombination af to sæt bestemmelser af helt forskellig karakter, var man tilbøjelig til indtil videre at undlade at give beskyttelsesregler inden for rammerne af ophavsretsloven.

Den *danske* delegation var betænkelig ved at gå ind for en så vidtgående beskyttelse som den, der ville følge af en gennemførelse af Københavnudkastet eller af det reviderede svenske forslag. At den tekniske udvikling havde skabt problemer for de udøvende kunstnere, og at dette kunne motivere en vis indgriben fra lovgivningsmagtens side til regulering af forholdene, var man i og for sig ikke i tvivl om, men man fandt det ikke godtgjort, at der virkelig forelå behov for beskyttelsesregler, der som de foreslåede ville give de udøvende kunstnere en beskyttelse i mangt og meget svarende til den, de skabende kunstnere har kæmpet sig frem til. Man følte sig ikke over-